

Izhaja razen ponedeljka
in dneva po prazniku
vsak dan opoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Enostopna peti-
vrtica K 1'80, osmrtnice
in zahvale po K 3'—, raz-
glasi in poslano vrstica po
K 2'50; večkrat. objave po
dogovoru primeren popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Posamezna števil. stane
60 vinarjev.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 96, za pol
leta K 48, za četrt leta
K 24, za mesec K 8.
Za Nemčijo celo leto K 114,
za ostalo tujino in Ameriko
K 120. — Reklamacije za
list so poštne proste.

Upravištvu je v Ljubljani,
Franciška ulica št. 6/L,
Učiteljska tiskarna.

Telefonska št. 312.

Gospodarske težave.

Draginj in velike težave v pre-
skrbovanju prehrane povzročajo pri
nas, med drugimi, tudi pomanjkanje
vagonov. Vagonov in lokomotiv je
pri nas vsak dan manj. V celi naši
prostrani državi nimamo nobene
večje delavnice za vagonov in loko-
motive. Zato je kriza vedno večja.
Iniciativa sodr. Kristana, ki je šla za
tem, da dobimo nekaj vozov in ma-
šin iz inozemstva, je bila dalekovid-
na. Ravno tako je z železniškimi de-
lavnicami. Četudi so nakupljene, je
vendar gotovo, da bo preteklo še
mного Save in Donavo, predno bo
mogoče nove delavnice pri nas uspo-
staviti in za končni obrat montirati.
Že stara država pet let ni poprav-
ljala ne železniških vozov ne loko-
motiv. Kar je po državnem preobra-
tu ostalo tega materiala na našem
ozemlju, to je bil star, izrabljen ma-
terijal, ki se do danes ni obnavljal, ni
popravljal. In to je ena velikih težav
in težko pri nas.

Pomanjkanje premoga za indu-
strijo in zasebno uporabo je v po-
manjkanju vagonov. Že v stari drža-
vi, Avstriji, se je nabava tovornik
železniških vozov zametala na za-
htevo agrarnih baronov in v korist
industrije. V Angliji si je svojedobno
industrija pomagala na ta način, da
si je potrebni prevozniki železniški
material nabavila sama. V Avstriji
industrija nikoli ni bila tako močna
in pri nas sedaj o tem ni niti mogoče
misliti. Naša industrija je zlasti da-
nes tako šibka, da ne more nikamor
naprej.

Nam manjka sedaj približno
30.000 tovornih vagonov. Kje jih
vzeti? Nemška Avstrija ima 83.000
voz, manjka li za redni promet še
16.000 železniških tovornih voz. Če
pogledamo v naše rudarske revirje,
se lahko prepričamo, kako veliko je
pomanjkanje železniških voz. Zgo-
dilo se je že, da se je moral premog
deponirati, to je zmanjkalo je želez-
niških voz, na katere bi se mogel že
izkopani premog naložiti. Pod tem
pomanjkanjem trpi vse narodno go-
spodarstvo, zlasti pa delavci, ki če-
šče ne morejo nikamor naprej. Po-
manjkanje premoga, hrane in želez-
niških vozov je torej v najožji zvezi.
Pomniti moramo namreč, da je Slo-
venija pasivna država, ki potrebuje
za redno prehrano svojega prebival-
stva mesečnega uvoza za 500 vago-
nov mlevskih izdelkov, to je koruze,
pšenice, zdroba itd. Danes moremo
to blago dobiti le iz daljnega Banata.
Pot od tam do nas je silno težavna,
ker vlada na Hrvaškem in v Slavoniji
red, da je groza. Tam je mnogo
podkupljenega in korumpiranega in

tako prihaja, da hrvaški brat Indi-
reknio skubi slovenskega trpina.

Tudi produkcijo premoga je le
težko dvigniti, pa naj se našim hra-
brim rudarjem dadó še tako velike
plače. Rudar mora biti izvežban,
mora dobiti vse predpogoje za svoje
delo, zlasti primerna stanovanja in
drugo. Nadalje je v materijalnem po-
gledu treba gotovih novih investicij
v obratu samem, kar se ne da izvesti
preko noči, ampak je potrebna za to
daljša doba. Kljub vsem tem težko-
čam je možnost prevoza še vedno
velika in znaša proti mirovni dobi v
letu 1914. še vedno kakih 55%. Toda
ta številka pada od dne do dne. Bolj-
ševiki na Ruskem so zgradili doslej
veliko tisoč kilometrov novih želez-
nic, toda vse to ne pomaga nič, dok-
ler ne dobe od zunaj (iz Nemčije)
vagonov in lokomotiv, katerih samih
doma ne morejo izkotaliti. Nemška
Avstrija izdela mesečno 8—900 no-
vih železniških vagonov. Pri nas se
ne izdelujejo nobeni kakor na Ru-
skem ne. Zato moramo ostati v prija-
teljskih stikih z Nemci, ki nam bodo
mogli v danem trenutku priskočiti
na pomoč.

Druge države si v tem pogledu
pomagajo na ta način, da si manj-
koče železniške vozove izposodijo pri
sosednih državah. Tudi pri nas se bo
moralo misliti na to. Italijani imajo
teh reči za sebe premalo. Romunija
nam jih ne bo dala. Ogrska je dala
svoje vozove na posojilo Nemški
Avstriji. Francoska ima veliko tega ma-
terijala, ki ga je naropala na Nem-
škem. Najbrže je to edina država, ki
nam more v tem pogledu priskočiti
na pomoč. Ampak naši meščanski
politiki se ne brigajo za takšne pro-
bleme in socialisti je, ki mora v inter-
esu bodočnosti delavstva danes mi-
sliti na to.

Zakaj pripovedujemo vse to? Za-
to, da pokažemo, kako malo se za
takšne reči brigajo meščanske stran-
ke. Mi pa imamo velikanski interes,
da se naša domača industrija vzdrži
in da ne pogine. Zakaj le potem sme-
mo in moremo misliti na naše bodo-
če zahteve, na boljše življenje. Mi
hočemo, da bo naše delavstvo dobro
zaslužilo in dobro živelo. In nočemo,
da bi padalo v vedno večjo bedo in
gmotno odvisnost. Le gmotno dobro
stoječi proletarijat pomeni kaj v tem
materijalističnem svetu in le, če ne
bo zgolj berač, odvisen od miloščin,
more izbolevati končno zmago in
tako ustvariti socialistično družbo,
družbo, v kateri ne bo razrednih raz-
lik, ne bo gospodujočega in tlač-
nega proletarskega razreda.

Strah klerikalcev pred volitvami.

Činbolj se približujemo oni dobi,
v kolji naj se vrše volitve v konstitu-
anto, tembolj besni — klerikalno ča-
sopisje. Ako vzamete v roko »Večerni
List« ali »Slovenec«, ali »Domo-
ljuba« ali njih štajerska glasila, vidite
v njih čim dalje besnejše pisanje. Go-
spodje klerikalci vedo, da se bliža
zanje dan obračuna. Gospodje
klerikalci vedo, da slovensko ljud-
stvo ne more in ne sme pozabiti, kdo
ga je navduševal za vojno, kdo je
vodil in blagoslavljaj njegove sinove
na poti v »junaško smrt«... Gos-
podje klerikalci vedo, da ni in ne
more biti pozabljeno njihovo denun-
ciranje in spoh njihovo ravnanje prvi
dve leti nepozabljene vojne... Ker
gospodje klerikalci vse to vedo in se
vsled tega plaše ljudske sodbe, so iz-
tuhtali, da je bolje biti med napadalci
kot med onimi, ki se — branijo.

Volitve so se nameravale izvesti
v maju mesecu. Klerikalci so že v —
volilni borbi. Lažejo, obrekujejo, na-
tolcujejo, žalijo, se vse v oni obli-
ki, ki je lastna tel v lažeh preiskuje-
ni gardi — namreč: samo laži, ne-
kaj bo že ostalo...

Valutna reforma. Kaj se je zgo-
dilo? Dosedanja vlada je namera-
vala zamenjati krono in dinarje, in
sicer: eno krono za eno krono; di-
narje srpske, izdane od narodne
banke pa en dinar za štiri krono.
Nikomur se ne vzeze nič. Kronski
in dvekronski papirji še za sedaj
ostanejo, drugi se zamenjajo za nove
papirjate note, ki se glase 1 dinar
ali 4 krono, 10 dinarjev ali 40 kron,
100 dinarjev ali 400 kron. Uredilo se
je s tem samo to, da se uvede v cel
državi enoten denar, da pade dose-
danja razlika med nami in Srbijanci
in da ne bo oni, ki pride v Srbijo,
odvisen od menjalnic, ki so odtrale
pri menjavanju kron v dinarje. Ka-
kor znano, se je kurs dinarja vedno
vzdigoval. Pred letom dni, recimo
v februarju 1919, si dobil za 2 kron
50 vin, en dinar, pozneje si dobil za
tri krono en dinar. V decembru lan-
skega leta so zahtevali srbski men-
jalci že 4 K 85 vin, za en dinar. Se-
daj ne bo tega več, ker v celi državi
je sedaj uvedeno 1 krona je 1 krona,
dve krono sta dve kroni, en dinar je
enak 4 kronam, pet dinarjev je ena-
ko 20 kronam.

Tako le in nič drugače. Kaj so
klerikalci vse lažali, kaj so vse na-
čevkali — ako sedaj ljudstvo ne uvi-
di, kje je resica in kje je laž, potem ne
vem, kedaj bo bolje. Vprašanje, da
bo draginja naraščala pa ni v vz-
ročni zvezi s to zamenjavo.

Korupcija. Koliko se je tu nasu-
milo? Ali — niti enega dokaza niso

navedli. Nasprotno: dokazalo se je,
da so one izvoznice, nad kojimi so se
klerikalci zgražali, bile izdane za mi-
nistrovanja gg. dr. Ant. Korošca in
Josipa Gostinčarja — obeh pravo-
vernih klerikalcev.

Obleka. Zlasti »Večerni List« kri-
či, da ni obleke, da so ljudje slabo
oblečeni. Res je to. Ali: kdo je huj-
skal, ko je ljubljanski poverjenik so-
drug Prepeluh napravil velepotetno
akcijo, da dobimo obleko oz. obla-
čilno blago iz Italije. Kdo je lagal ra-
di izvoza presičev, kdo je obrekoval
ljudi, ki so hoteli, da se naš delavec
in naš kmet oblečeta? I seve, kdo
drugi nego »Večerni List«, »Slove-
nec« in podobni klerikalni žurnali.

Prehrana. Dr. Korošec je bil pred
več časa prehranjevalni minister.
Naročal je kot tak v Ameriki najraz-
ličnejše »potrebščine«, ki se-le sedaj
prihajajo v našo državo. Kakor ve-
mo iz pozitivnega vira, je nedavno
prispela taka pošiljatev, ki seve ob-
sega najnujnejše potrebščine za naš
narod, to je: puder za lepote, mo-
derce, kravate in tako robo. Ako
nam »Slovenec« ne verjame, naj
vpraša minister dr. Veljkovića in
Bukšega, ki bodeta za to kot prič
navedeni.

»Slovenec« vedno vpije, da s pre-
hrano ne gre, ter kaže, da le socia-
listi Bukšeg — minister za prehrano.
Mi pa konstatiramo to-le: vodja pre-
hranbenega urada v ministrstvu za
prehrano je še vedno gosp. župnik
Janko Jovan, mož, ki ga je tja posta-
vil minister dr. Korošec, in ki prav
tako vodi ta oddelek pod socia-
listom Bukšegom kot ga je vodil pod
— ministrom Korošcem. »Slovenec«
dobro ve, kaj je vzrok sedanjemu
stanju prehrane in predobro ve, da
je minister Bukšeg kot mravlja pri-
den in da dela noč in dan. »Slove-
nec« in »Večerni List« dobro vesta;
načelnik ministra Bukšega, gosp.
župnik Jovan, gotovo informira gos-
pode okoli »Slovenca« o delu v
prehrani, ali — kaj njim, pobožnim
lažnivcem resnica, ko je vendar pr-
vo njihovo geslo: lažati in obreko-
vati, samo da dosežemo svoj namen.
Invalidi. »Slovenec« in »Večerni
List« vpijeta, da minister Korač nič
ne stori za invalide, da ministrstvo
za soc. politiko v tem oziru nič ne
dela... Kakšna laž in kakšno grdo
obrekovanje!!

V ministrstvu za soc. politiko vo-
di vse invalidsko delo kot šef (načel-
nik) oddelka za invalide dr. Jež, član
SLS iz Ljubljane — mož, ki je agilen
in požrtvovalen. Psovke »Slovenca«
radi nedela za invalide lete na nje-
govega pristaša dr. Ježa, ki jih seve

ne zasluž. »Slovenec« uredniki
vse to vedo, ali kaj njim resnica, ko
hočejo lažati, ko hočejo obrekovati...
pred volitvami — socialisti!

Carina. »Slovenec« in »Večerni
List« vpijeta nad carino in njenim
neblagim uplivom za naše ljudstvo.
Ne povesta pa, kdo jo je podpisal in
kedaj je bila izdana... in kakšno
usodo so gospodje iz jugoslov. kluba
določili v privrememem Nar. pred-
stavništvu izpreminjevalnemu pred-
logu naših sodrugov?!

Itd. itd. »Slovenec« in drugi kle-
rikalni listi od »Večernega« do »Do-
moljuba« namenoma lažejo in huj-
skajo. Seve v istem času, ko kleri-
kalni listi obrekujejo dosedanje vja-
do in zlasti socialiste v njej, pa hodí
dr. Korošec po Belgradu in hoče z
istimi ministri — biti v vladi...
Umevna je taka smešna politika le iz
enega vzroka, namreč iz strahu, ki
ga imajo gospodje pred bližajočimi
se volitvami.

Upajmo, da vse laži, vsa natolce-
vanja in obrekovanja ne najdejo tal
in da volilci obračunajo s to gospodo.
V Belgradu je sicer vladna kriza, o
kateri še ni lasno, kako se reši. Ali
eno le gotovo, da mora ljudstvo na-
praviti v naši državi konec ne-
znosnim razmeram, čemur na bodo
prvi korak volitve, ki jih hočejo na
površje prihajajoči reakcionarci
vsekakor odgoditi za nedogleden
čas.

Izšel je prvi zvezek
Propagandne knjižice »Kmetstvo-de-
lavske zveze«

Kaj hoče
»Kmetstvo delavska
zveza«?

Priredil
Jurij Skopce.

Brošura ima naslednjo vsebino:

1. Le vkup, le vkup uboga
gnajna!
2. Kaj hoče »Kmetstvo delavska
zveza«?
3. Pravila »Kmetstvo delavske
zveze«.
4. Kako ustanovimo »Kmetstvo
delavske zveze«?
5. Kako vodimo »Kmetstvo de-
lavske zveze«?

Sodrugil! Zaupniki po deželi!
Naročite takoj to brošuro ter jo
razširite v tisočih izvodih med naše
ljudstvo. Osvobodimo kmeti pro-
letariat dosedanjega suženjstva, or-
ganizirajmo ga.

Razpošilja se najmanj po 10 iz-
vodov. Izvod stane 60 vin. Naroči-
te takoj!

LISTEK.

GLAD.

Spisal Knut Hamsun. — Poslovenil
Fran Albrecht.

(Dalle.)

Desetkronski bankoveci Tiho sem zažviž-
gal. Od kod je prišlo pismo, ki ga je prinesel
sči? Se le v tem hipu sem lasno razmišljal o
tem in hipoma zaslužil, s čim le vse to bilo v
zvezi. Bil sem ves bolan od bolesti in osramo-
čenosti, zašepetal parkrat s hripavim glasom
»Vajale« in zmajal z glavom. Sem li bil jaz tisti,
ki je še včeraj sklenil, da poldem ponosno mimo
nle, ako to srečam ter li pokažem svojo po-
polno ravnodušnost? Mesto tega pa sem vzbudil
v nji samo sočutje in ji izvalil samo milo-
srčno žrttev? Ne, ne, ne, mojemu ponižanju ni
bilo konca! Niti napram nji nisem mogel za-
vzeti dostojnega položaja; padel sem, padel
na vse strani, kamorkoli sem se okrenil, padal
prav na kolena, prav na prsi, se vtapljal v
brezčastnosti in se nisem nikdar, nikdar več
mogel izkopati! To je bilo vrhunec! Jemati
deset kron kot miloščino, zgrabiti z obema ro-
kami za tiste beraške vinarje, kjerkoli so se
ponudili, obdržati jih, plačati z njimi stanarino,
vzlic vsej najgloblji odporosti...

Ali si nčnara nisem mogel spet preskrbeti
tistih deset kron na kakršenkoli način? Da bi
šel k gospodinji in zahteval denar nazaj — to bi
pač nič ne pomagalo.

A moral se je vendar še najti kak izhod,
ako premislim, samo če se pošteno potrudim in
premislim. Za boga, tu ni bilo dovolj preudarjati
na navaden način, moral sem premišljati, tako
da se vsega pogreznem v to misel, sarjo da si
spet preskrbim tistih deset kron. Sédel sem to-
rej, da bi premislil.

Bilo je nemara približno štiri; v nekaj urah
bi morebiti srečal gledališkega ravnatelja, samo
ko bi bila moja drama že končana. Potegnil sem
rokopis iz žepa in hotel z vso silo in na vso moč
dovršiti poslednje tri prizore; mislil sem in se
potil in čital še enkrat sploščka, a nisem prišel
dalje. Le nobenih neumnosti! si pravim, le zdaj
nikakšne trmoglavosti! In pričel sem pisariti
konec svoje drame, pisariti vse, karkoli mi je
prišlo na um, samo da bi čimprej dovršil; tako
sem nadaljeval. Hotel sem se preveriti, da me
je spet obsedel veliki hip, lagal sem si kar na
debelo in očitno varal samega sebe in pisaril,
ko da bi mi sploh ne bilo treba iskati besed. To
je dobro! To je seveda odkritje! sem si zaše-
petal od časa do časa; kar zapiši to!

Navsezadnje pa so se mi moje zadnje re-
plike zazdele nekam sumljive; tako zelo so se
odražale od replik v prvih prizorih; razentega
ni bilo v besedah menihovih popolnoma nič sre-
dnjeveškega. Razgrizel sem svoj svinčnik, sko-

čil kvišku, raztrgal svoj rokopis, raztrgal vsak
list posebej, zalučil svoj klobuk na cesto in ga
pohodil. Izgubljen sem! sem zašepetal, gospoda
moja, jaz sem izgubljen! Samo te besede sem
izgovarjal in stal še vedno tam in hodil po svo-
lem klobuku.

Nekaj korakov stran stoji policijski sluga
in me opazuje; sredi ceste stoji in pazi z očmi
samo name. Ko pogledam nanj, se srečata na-
lina pogleda nemara je že dolgo časa stal tam
in gledal samo name. Pohral sem svoj klobuk,
si ga del na glavo in stopim k moži.

»Ali mi lahko poveste, koliko je ura?« ga
vprašam.

Za hip se obotavlja, predno potegne svojo
uro iz žepa in me medtem ne izpusti iz oči.

»Skoro štiri.« pravi.

»Natanko!« pravim jaz, »skoro štiri, čisto
pravilno. Vi razumete svojo stvar, kot vidim,
mislil bom na vas.«

S temi besedami sem šel. Ves osupel radi
mene je policist obstal, gledal z odprtimi ustni
za mano in le še vedno držal uro v roki. Ko sem
prišel do Rovala, sem se okrenil in pogledal na-
zaj: stal je še vedno na istem mestu in gledal za
mano.

Ha, ha, tako le bilo treba krotiti zver! Z
natizbranejšo nesramnostjo! To imponira zve-
rēm, to strši zver!... Zelo sem bil zadovoljen
s samim seboj in pričel sem poživljavati pe-
semco. Vse živce vsled razburjenja napete, ne
da bi čutil kakšno boleš, celo brez vsakršnega

neprilutnega občutka sem stopal lahko kot be-
resce preko celnega trga, šel mimo bazarjev
krog oga in so spustil poleg Rešnje cerkve na
klop.

Kaj ni bilo precej vseeno, nal li vrnem ti-
stih deset kron ali ne. Ako sem jih bil prejel, so
bile moje, in tam, odkoder so prišle, gotovo niso
trpeli pomanjkanja. Vzeti sem jih vendar mor-
al, ker so mi bile pač poslone, da bi jih prepu-
stil postreščku, bi vendar ne imelo nobenega
smisla. Temnari bi imelo pomena to, da vrnem
drugi deset kron nego tiste, ki sem jih bil pre-
jel. Torej ni bilo pri vsem tem nič storiti.

Poskušal sem opazovati drvenje pred sabo
na trgu in se pečati v svojih mislih z ravnoduš-
nimi rečmi; toda ni se mi posrečilo in vedno
sem moral misliti samo na tistih deset kron.
Navsezadnje sem skrčil pesti in se ujezil. Uža-
lilo bi to, sem rekel, če bi jih vrnil; čemu torej
storiti to? Venomer sem hodil okoli in se sma-
tral za vse mogoče za predobrega, stresal z
glavo in si pravil: Ne, hvala lena! Zdaj na sem
videl, kam to pelle — spet sem bil na cesti. Čeo
ko sem imel dovolj povoda za to, si nisem ob-
držal svojega dobrega, toplega bivališča; bil
sem ponosen, skočil pri prvi besedi kvišku, pla-
čal tistih deset kron na desno in levo in šel
svojo pot!... Z vso ostrastjo sem se pričel ob-
soljati, ker sem bil zapustil svoje stanovanje in
se spet pahnul v takšno zadrego.

(Dalle prih.)

P. E.:

O političnih šolah.

Po končani vojni in preobratu so se vračali domov tisoči in tisoči našega ljudstva iz strelskih jarkov s popolnoma izpremenjenimi nazori. Kot zaslepljeni klerikalci so odrinili leta 1914. navdušeno na razna bojišča, a dogotrajna vojna jih je izpametovala. Izpoznali so, da se ne bjelejo za vero, dom in cesarja, kakor so jim trobili klerikalni govorniki, ampak da prelivajo svojo kri le za dinastije, kapitalizem in imperijalizem.

Nič ni tedaj čudnega, če so se ob povratku na svoje domove trumoma priglašali v organizacije socijalno demokratske stranke.

Naša stranka, ki je izgledala še pred vojno le kot peščica nezadovoljnih, je postala čez noč mogočen faktor v političnem življenju našega naroda, s katerim so moralno računati nasprotne stranke. Naše šibke predvojne organizacije so narasle v mogočne armade, zato ni čudno, če smo bili v prvih mesecih nekoliko desorientirani sami. Kaj naj začnemo z vsemi temi masami, kako naj jih usposobimo — rekrute — za politične boje, ki nas čakajo. Jasnje je namreč, da je z novinci, rekruti, vedno težava. Pripeljalo jih je v stranko nezadovoljstvo z vsem obstoječim, želja po nečem boljšem, zato pričakujejo, da se bodo razmere čez noč obrnile na boljše, če se vpišejo v socijalistično stranko. Taki ljudje so seveda tudi najbolj dostopni raznim avanturam, hipnim vplivom, ne da bi vpoštevali dejanski položaj, nedostaja jim časi hladne preračunljivosti, onega vpošteda in vpoštevanja razmer in ustroja človeške družbe, za eno besedo: one dolgotrajne socijalistične šole in vzgoje, ki je tako potrebna v bojih za proletarske pravice.

Kaj torej začeti s temi novimi sodrugi? Odgovor na to vprašanje je naša stranka kmalu. Upošteva, da ne morejo imeti ti novi sodrugi o socijalizmu in socijalističnem pokretu dovolj pregleda in pojma, le smatrala za svojo prvo in poglavito dolžnost, da jih najprej usposobi za proletarski boj, za socijalistične vrste, sicer bi se ta neizveščana armada razkropila ob prvem valu nasprotnikov, kakor naša slovenska armada lansko spomlad na Koroškem ob nemški ofenzivi. Naša stranka je pa vedela, da se more to usposobljenje izvršiti le potom sistematične socijalistične vzgoje in pouka, zato je šla in osnovala po vseh industrijskih centrih politične šole.

Te politične šole so bile začetek, prvi poizkus, ki se je pa — obnesel dobro, saj le vladalo zanje med delavstvom največje zanimanje. Kaj je tedaj naravnost, če naprestranka vse moči, da s to sistematično vzgojo socijalističnega proletariata ne preneha, ampak jo skuša na podlagi dosežanih izkušenj še čim najbolj izpopolniti in razširiti. Jasnje je namreč, da sedanja oblika političnih šol v bodoče nikakor ne bo več zadostovala, ker le preenostranska, preozka in tudi premalo globoka. To seveda ni krivda sodrugov, ki so te politične šole vodili, ampak leži krivda v začetku, vsaj je vsaj začetek težak in nepepolen.

Kako naj pa reorganiziramo naše politične šole. Mislimo, da bi bilo edino pravilno, da vzame to akcijo v roke naša prenovljena in preorganizirana izobraževalna organizacija »Svoboda«, pri kateri deluje poseben izobraževalni odsek. Ta odsek naj sestavi za prihodnjo sezono (od septembra 1920 do aprila 1921) natančen

načrt za politične šole po vseh najvažnejših proletarskih centrih. Nabele naj vrsto predavateljev in sestavi primeren program predavanj za vsako sezono in iz vseh strok človeškega znanja, vsaj nam bo vsak priznal, da mora organiziran delavec poznati poleg Marxovega »Komunističnega manifesta« še marsikaj drugega. Program teh predavanj mora biti seveda sistematičen, nikakor pa ne razmetan, brez zveze in stopnjevanja.

Centralni odbor »Svobode« stopi nato v stik z vsemi svojimi podružnicami in te organizirajo v svojih okrožjih pol. šole. Dobre lokal, stalne obiskovalce ter določijo gotov dan (po večjih kraljih tudi dva) v tednu in ure za pouk. Vsaka politična šola mora imeti seveda svojega voditelja, domačina, ki skrbi za vso to tehnično ureditev, tako da preskrbi centralni odbor v Ljubljani le učitelje-predavatelje.

Ti predavatelji morajo biti iz različnejših strok: zdravniki, zgodovinarji, politiki, narodni gospodarji, zadržarji, strokovnjaki itd. Vsak sestavi 2—3 predavanja, ki tvorijo zaključeno celoto in s temi predavanji gre po vseh političnih šolah. Učenci posameznih političnih šol bodo tako slišali v enem šolskem letu sistematično urejen cikel predavanj iz različnejših strok, ki bo tvoril lepo zaokroženo celoto, tako da bo vedel učenec koncem šolskega leta povedati nekaj iz zgodovine, zdravstva, združništva, politike, organizacije itd.

Predavanja seveda ne smejo biti suhoparna, ampak mora biti v popolnem pomenu besede pouk, katerega bodo poživljale slike, skopična predavanja, prakt. poizkusi itd. Le tako bo zavladalo za naše politične šole ono zanimanje, ki ga zaslužijo ter rodilo sadove, ki jih stranka od njih pričakuje, namreč, da pokaže novinec v naših socijalističnih vrstah ves pomen, važnost načina in upravičenost našega gibanja, da jih v polni meri usposobi za bodoče boje, v katerih jih ne podere noben vohar in da jim znanstveno dokaže, da se borimo za pravico in resnico in mi.

PARLAMENT BREZ KVORUMA.

LDU, Beograd, 16. Vlada, sestavljena iz poslanskega zasednice, bi tudi v primeru, ako bi ne imela kvoruma, delala začasnim narodnim predstavništvom na ta način, da bi se začasnemu narodnemu predstavništvu predlagale zakonske osnove, o katerih bi imelo predstavništvo razpravljati; ker pa bi za pravovrsten sklep ne bilo dovolj glasov, tedaj bi se zakonske osnove in ostalo proglašalo kot ministrske uredbe.

Zmanjšanje kurza tujih valut.

LDU, Beograd, 16. Finančno ministrstvo je doseglo končni uspeh na borzi in zmanjšanje kurza tujih valut. Srbsko-francoska banka se je v tej borbi pokazala kot popolnoma ne-močno. Naš trgovski svet je s to situacijo nenavadno zadovoljen.

Stare kronске novčanice.

LDU, Beograd, 16. Doznava se, da stare kronске novčanice ne bodo več notirale na borzi, ker bomo od sedaj imeli svojo edinstveno kronsko-dinarsko valuto za celo državo.

Niti za avtonomijo zasedene Dalmacije.

LDU, Pariz, 15. (DunKU.) Londonski poročevalec lista »Matin« doznava bale iz dobrega vira, da je Nitti koncem včerajšnje seje vrhovnega sveta podal važno izjavo. Sporočil da je Lloyd George in Mil-

randu, da bo Italija, ako bo prisiljena pomagati si z londonskim dogovorom, dala zasedeni Dalmaciji popolno avtonomijo z vsemi iz tega izvirajočimi pravicami. Poročevalec dostavlja, da more ta izjava izpremeniti vse posvetovanje o jadranskem problemu.

Italija nasprotuje Wilsonu.

LDU, Pariz, 15. (ČTU.) Kakor piše »Journal«, so italijanski krogi v Londonu zelo razburjeni, ker je predsednik Wilson ponovno interveniral v jadranskem vprašanju. Wilson je sporočil Angliji in Franciji, da ne pripušči ultimata in da obe predlagani rešitvi, namreč londonski dogovor in kombinacije od 20. januarja nasprotujeta sklepom mirovne konference. Ako se zavezniki na te sklepe ne bodo ozirali, bo dobila Amerika svobodne roke. Wilsonov korak se ne nanaša samo na Reko, temveč tudi na rešitev maloazijskega vprašanja.

ZA ZDRUŽITEV ZAPADNE OGRSKE Z AVSTRIJO.

LDU, Gradec, 16. (DunKU.) Včeraj se je vršilo v Fürstenfeldu pod milim nehom veliko zborovanje, ki ga je sklicalo vodstvo socijalno-demokratske stranke. Na dnevnem redu je bilo združenje Zapadne Ogrske z Nemško Avstrijo. Kot govorniki so nastopili župan iz Fürstenfelda, Weixelberger, mestni svetovalec Lindner iz Gradca, poslanec Hans Muchitsch in državni podtajnik dr. Eisler. Župan Weixelberger in drugi govorniki so protestirali zlasti proti temu, da je zaradi zborovanja madžarsko vojaštvo zasedlo ogrsko mejo pri Fürstenfeldu in da je celo streljalo na osebe, ki so od ogrske strani hotele prekorati mejo, da se udeležijo zborovanja. Dr. Eisler je v daljšem govoru poudaril vprašanje Zapadne Ogrske in razpravljati tudi o zadnji notki, ki jo je madžarska vlada poslala kancelarju dr. Rennerju. Ponudba madžarske vlade, ki jo vsebuje ta nota, je delat govornik, se mora zavrniti z vso odločnostjo, ker nimajo obljube madžarske vlade, ki so v zvezi s to ponudbo, nobene vrednosti. — Zborovalci, katerih je bilo približno 2000 in med katerimi so bili močno zastopani tudi meščanski sloji, so govornikom živahno pritrjevali.

Reparacijska komisija o pomoči Avstriji.

LDU, Pariz, 15. (Brezličo.) Na sročni seji organizacijskega komiteja reparacijske komisije, katere sta se udeležila državna tajnika dr. Reich in dr. Loewenfeld-Ruse, je izjavil ameriški delegat, da želi vsa komisija Avstriji pomagati. Od 50 milijonov dolarjev, namenjenih za Srednjo Evropo, bo Avstrija dobila večji del. Angleški zastopnik je izjavil, da je Anglija pripravljena takoj po odobritvi pomožnih kreditov po ameriškem kongresu prispevati znesek, ki bo polovico tako velik, kakor je bil v kongresu predlagan.

DOGOVOR MED ANGLIJO IN RUSIJO.

LDU, Kodanj, 15. (DunKU.) Kakor doznava tukajšnji poročevalec Reuterjevega urada, se je med zastopniki Velike Britanije O'Gradyem in Litvinovim sklenil dogovor, ki določa med drugim, da se bodo izpuštili vsi angleški civilni in vojaški ujetniki v Rusiji, ako istočasno Anglija izpušči vse na Angleškem internirane ruske ujetnike. Dalje določa ta dogovor, da bo, ako se imenuje posebna mednarodna komisija za nadziranje

ruskih ujetnikov v Nemčiji, Anglija delala na to, da bo pri tej komisiji zastopana tudi sovjetska Rusija. Ako pa komisija ne bo imenovana, se bo Anglija protivila vsakemu dogovoru glede ruskih vojni ujetnikov, ki bi se sklenil med Nemčijo in sovjetsko Rusijo.

Turško vprašanje.

LDU, London, 15. (DunKU.) Reuterjev urad javlja: Vrhovni svet je dovršil posvetovanje o turškem vprašanju in določil glavna načela za mirovno pogodbo s Turčijo. Ohrani se sultanu suvereniteta nad Carigradom, za zaveznike pa ostanejo veljavna jamstva in prostost morskil ožin. Sultan ne bo smel imeti nobene armade.

Vzrok Lansingove ostavke.

LDU, Pariz, 14. (DunKU.) Agence Havas poroča: Kakor javlja »Temps«, je iskati razloge za ostavko državnega tajnika Lansinga v pismeni korespondenci med njim in predsednikom Wilsonom, ki se je izmenjala od 7. febr. do danes in kjer je očital predsednik Wilson Lansingu, da je porabil njegovo bolezen za to, da si je prilastil pravice, ki gredo edino predsedniku.

Polk imenovan za tajnika za zunanje posle Zedinjenih držav.

LDU, Pariz, 15. (DunKU.) Kakor javlja »Agence Havas« iz Washingtona, je F. Polk, poslednji delegat Amerike pri mirovni konferenci v Parizu, imenovan provizornim državnim tajnikom za zunanje posle.

Najbolj zanimiv in vsebinsko popoln je dnevnik

„Naprej“

ki zagovarja in brani izkoriščanega proti izsesovalcu. Zatorej, delavci in delavke, proč z meščanskimi listi!

V Vaše družine spada le delavski list „Naprej“!

Novice.

— Tiskarska stavka v Zagrebu še vedno traja. Več dni se vrše že pozajmanje med tiskarsko organizacijo in lastniki tiskarn, a ostala so brez uspeha. Buržuazne stranke so se strinile v tesen objem proti tiskarskemu delavstvu, pridobile nekaj stavkolomcev in izdajajo skupen list »Zagrebačke Novine«. In v tem listu se druga drugo napadajo, samo da slepe ljudstvo. Komunistično glasilo »Nova Istina« je postal dnevnik in izhaja redno, kakor tudi glasilo socijalno demokratske stranke za Hrvatsko »Sloboda«. Toda, kakor so poročila iz Zagreba, bo stavka tekem enega tedna končana. Zmaga delavstva je zagotovljena.

— Šahovski turnir. Prihodnje poletje se bo vršil na Bledu svetoven šahovski turnir, katerega se bodo udeležili šahisti celega sveta. Prireditelj bo na Bled privabil nešteto tujcev ter tako močno dvignila naš tiskni promet.

— Nesreča na ledu. Dne 8. t. m. je šel 78letni Janez Cvetek po ledu čez Bohinjsko jezero. Blizu doma se mu je vdrl led. Na njegove klice je prišel njegov 33letni sin Jakob očetu na pomoč. Med tem je izginil oče pod ledom in izginil je še sin. Dosedaj jih niso našli.

— Belgrajska opera. Dne 11. t. m. se je znova po dolgih vojni letih otvorila belgrajska opera. Naval k prvi predstavi je bil velikianski.

— 56 tisoč nezaposlenih delavcev je sedaj na Dunaju, katerim mora država plačevati brezposelnostne podpore. Lahko si torej mislimo, kakšno duševno stanje mora vladati med temi tisoči nezaposlenih in kam tira država tak gospodarski položaj.

— Denarni primanjkljaj Dunaja. »Morgen« piše, da bo primanjkljaj dunajske občine v prihodnjem letu znašal 400 milijonov.

— Širjenje španske bolezni na Dunaju. Število oseb, ki so zbolele za špansko boleznijo, je naraslo na 40.000.

— Nova ladjedelnica. Britanska admiraliteta je kupila ob Medmayu 60 akrov zemljišča, na katerem zgradi veličansko ladjedelnico za trgovske ladje od 6000 do 10.000 ton.

Slika ljubljanske družbe.

Dijak zastupil dijaka.

»Dijak zastupil dijaka« je večeraj popoldne donel rezek glas raznašalcev časopisa po ljubljanskih ulicah. Rezek memento Ljubljani!

Predpust, zabave, plesi, vino, hkerji, kavarni Srednje šole so v soboto končale, zaključile zimski semester. Zgodovina slovenskega srednješolstva ne pozna tako slabih rezultatov, kot so letošnji. Na Golovcu pa zastuplja dijak svojega tovariša iz egoističnih nagonov, iz denarne pohlepnosti. Ni žalostnejše, bolj kričeče in zgovorne bilance o predpustni dobi, o civiliziranem pokretu v Ljubljani.

Na vrhu Golovca podaja v tihošumečnem gozdu na podvečer visoki, krepak, cvetoč, eleganten madenič, dijak Mirko Perko svojemu, v zdravju kipečemu, obilo denarja imajočemu znanu-tovarišu Antonu Butini — sladko penečo sladščico... potreseno — s strupom-strilnimom. Podaja mu mirno, hladno. Ko zavziva, se odstrani, kakor da bi šel na stran.

Prizor se je odigral v soboto, 14. t. m. po 4. uri popoldne.

Bila sta to Mirko Perko, učitelj-šnik, rojen v Gorenjem Logatcu 1. 1902., stanujoč na Rimski cesti 9 skupno s tremi svojimi sotovariši. Njegov znanec, Anton Butina, 17 let star, iz Banje Luke pri Kočevju, sin trgovca, dijak realne gimnazije.

Butina občuti grenak okus; ko se vrne Perko, misleč, da bo strup hipoma učinkoval in da bo takoj mrtev, nakar mu lahko odvzame 95 dolarjev, 1200 K in 500 čisl. kron — začuden sliši govoriti Butina: »Tito pa je nekoliko grenko!« Perko mu osorno, kratko odvrne: »Saj so bile moje tudi grenke!« Gresta dalje navzdol z vrha. Potoma se Butina ustavi, toži in ogleduje mesto, vzklíkajoč: »Oh! Kako so čudne hiše!«

Strup-strilnin je počasi deloval. Prideta v Hradeckega vas pred hišo št. 5, ki je last Ivana Porente. Butini prihaja slabo, toži o čudnotežkih nogah, nasloni se ob obcestni gaber, kliče na pomoč in prosi vode. Ivan Porenta, posestnikov sin, mu prinese cel vrč. Vodo izplje v globokem dušku. Zgrudi se na tla. Prinese ga v hišo Ivana Porente na posteljo.

Butina se bori v groznih bolečinah, rešilna postaja na dolgem času privozi in ga odpelje v deželno bolnišnico. V presekanih stavkih zamore Butina pojasniti svoj tragičen dogodek...

Po dolgi borbi umre...

Drugi akt te socialne slike — v nedeljo.

Na vse zgodaj zjutraj aretirajo detektivi — Mirka Perkota. Mladí človek stopa v temni zapor.

Klobasa.

Študija. Spisal Fr. Merljak.

Na prvi pogled se zdi človeku, da je klobasa le klobasa, torej nekaj, kar ne zasluži bogve kakih raziskovanj in razmotrivanj. Toda temu ni tako. Klobasa in vse, kar izvira iz nje, zasluži veliko več pozornosti, kakor al, dragi čitatelj, misliš.

Naiveč zanimanja do klobasa kaže človeški želodec. No, skušnja nas uči, da sta li velika prijatelja tudi pes in mačka.

Klobase delimo v neštevilne vrste. So n. pr. jetrne, riževne in celo krvave klobase. Primorec le zelo ponesen na svojo sladko mulco. Italijani odlikujejo pred vsem salame. Nemci sofalade, frankfurterice, krakovski in dunajski klobaso. Poslednji pa imajo poleg drugih tudi še svojo ekstra, t. i. posebno klobaso, ki jo nazivljajo »Ekstra-Wurst«. To so hoteli uveljaviti celo v svet, politiki. Ni dvoma, da ne bi imeli tudi Angličji, Francozi in drugi narodi kakih klobas posebne vrste.

Za nas Slovence je poseba važnost naša mesena klobasa, zlasti posušena, ali suha kranjska klobasa, kakor lo vobče imenujemo.

Kdaj je človeški rod iznašel klobase, je zgodovinski težko dokazati, to pa lahko z vso gotovostjo trdimo, da bi se Noe gotovo ne bil tako strahno opil, ako bi bil imel poleg vina tudi grizljaj klobase. In ko so stari Egipčani zidali svoje piramide, gotovo še niso poznali klobas, kajti drugače bi ne bili pojedli toliko čebule in česna.

Judom in Turkom so morale biti klobase pa že znane. V neizpodbitni dokaz nam služi dejstvo, da jim njihov koran prepoveduje jesti prešičke meso. Bredvomno se je moral pri njih kdo do smrti preoblesti klobas, drugače si te prepovedi ne moremo tolmačiti.

Da so tudi stari Orki poznali klobaso, nam dokazuje ime sofalada, ki izvira iz imena njihovega modrijana Sofokleja.

Ko je Hanibal prekoratil Alpe in prišel pred Rim, je izgubil v rimskih

močvirjih levo oko, ker se je podil za svinjami, ki so se tamkaj valjale (oculum sinistrum perdidisse dicunt).

Kranjske klobase s kislim zeljem so zelo zapeljive. Iz kronike bogatega Rimljana Drusa čitamo, da se je Julij Cezar strašno zadolžil, in sicer tako, da so ga radi tega in nekaterih drugih pogreškov pregnali na Španjo. Ni izključeno, da ni izgrala pri tem svoje vloge tudi klobasa, posebno, če pomislimo, da je Cezar kmalu poplačal vse svoje dolgovce, čim je prišel na Španjo. Na kakšen način se mu je to posrečilo, o tem nam ne povedo zgodovinski viri ničesar natančnega; kljub temu pa nam danes lahko pojasni to vsak veržnik.

V starejših nemških leposlovnih spisih nastopa skoraj povsod Janez Klobasa, rekte Hans Wurst. S tem dejstvom je postala klobasa poleg konkretnega predmeta tudi abstraktno ime, t. i. postala je nekaj takega, kar lahko zapazimo z vsemi peterimi čuti, in sicer: pravo klobaso lahko vidimo, povohamo, okusimo in potip-

ljemo, abstraktno, oziroma miselno pa lahko slišimo.

Od teh dob, kar se je pri Nemcih pojavil Hans Wurst, je nastal iz samostalnika klobasa glagol klobasati a iz poslednjega glagolnik klobasanje.

Prvi o klobasanju so torej Nemci; pozneje se je prenesla ta znanost tudi na druge narode. Polazoma se je razvilo klobasanje in izpopolnilo tako, da spada sedaj med najboljše srdstva in svojstv diplomatov, celo svetovnih politikov. Sploh lahko rečemo, da je pravo klobasanje postalo najtežja diplomatska in politična veda; in tudi to lahko trdimo: dober klobasar zaleže za 9 diplomatov in turistov. Najlepši dokaz za naše poslednje trditve nam nudijo n. pr. upravna sodišča, kasacijski dvori itd. Saj imamo brez števila dobrih razsodb, izrečenih od nižjih instanc, ki so jih najvišje instance zavrnile, ali bolje rečeno, proglasile klobasam. Nitrobo se je seveda tudi že zgodilo. In mirovna konferenca?

Človeka kar jezi, da nima Slovence niti sreče, niti pameti. Dočim so

spravili drugi vse svoje lepote in klobasa nas reši novega prelivanja jemo s samimi zemeljskimi brošurami in znanstvenimi dokazi, s katerimi hočemo uveljaviti svoje pravice pred svetom. Drugi prirejajo večerje, veselice in vabijo odločujoče faktorje na nje, a mi? Kaj nimamo ni nikakih kratotic? In kje so naše kranjske klobase, kje je dolenski cviček, kje naš brinjevec?

Ven, gospoda, z vsem tem, v Parizu, dokler le še čas, ker to bo zaleglo! Sami dokazi o naših pravicah in sami govori ter same brošure in knjige, to nam ne pomagajo prav nič, kakor vidimo. Klobasa, to, to, edina klobasa nas reši novega prelivanja krvi, če pa pride še ženska zraven, no, potem ni strahu. Res je, da vse Slovenke niso fletne, pa so »fratnd-ljhi« besedi.

Vsi na krov in z vsem, da ne postane naposled slovenski narod vsemu svetu sam klobasa, kajti svetovna politika se le vódlja in se vodi v tem znamenju, ne pa s stvarnimi razlogi in dokazi...

Rev. nadzornik g. Jože Habé zblifa z vso energijo modernega kriminalista dokazuje, indicije, zaslišuje neprigovorne vse priče, zlasti njegove sestanovale, prijatelje. Zbran je ves material. Prične se dvoboj med vestnim kriminalistom in dozdnevno hladnim, mirnim osumljencem, ki si je že skrbno skombiniral svoj ali bi.

Podleže. Prizna svoj grozni zločin — odkritosrčno, brez olepšavanja. Slika vse svoje življenje, zabave in plesu, bil je na planinskem plesu, vedno v »Uni. tu«. Butina mu je kazal denar, dolarje. Sklene odstraniti ga — s trupom. Sofer Koleča Edvard mu preskrbi v soboto dop. pri mestnem fizikatu »dopustnico za prejemanje trupov«, kupi takoj 5 g strihline pri drogistu Kancu za 75K. Kupi slaščice, eno potrese s strihlinom. Gre ob 4. uri popoldne v Butino na Golovec ter tu izvrši svoj čin, razgovarjajoč se poprej z njim o slabih spričevalih.

Mirno daje izjave uradniku. Slika mu ves moralni nivo sedanje dijaške mladine.

Skoro neverjetno nam doni njegova izjava: »Da bodo punce na Golovcu, je bila le pretveza... Nadaljnji stavek nam ni mogoče objaviti...« da, da bi dobil denar! »Mislim, da bo strup takoj deloval, da bo Butina brez vsakega trpljenja takoj mrtev.«

Ko se je Butina zgrudil, je Perko zbežal nazaj na Golovec, potem pa v svoj stan, kjer se je zaklenil in ni niti večerjal.

Tretji akt. Na policijski razkriva Perko — vso moralno pokvarjenost nekaterih slojev. Slika obupno, težko sliko, o kateri raje ne poročamo. Kompromitiranih je več oseb. Arctiran je sofer Koleča, od ljubljanskih lahkoživcev nazvan »Edi«.

Pojavlja se perversnost in so podani slučajji \$129 kaz. zak.

Včeraj ob 4. popoldne je bila izvršena obdukcija nesrečnega Butina.

Dnevne vesti.

Klerikalne farbarije.

Torkov »Slovenec« trdi, da dosedanja vlada ni bila za izvršitev volitev. S tem hoče očistiti socialistom neiskrenost v tem vprašanju. Na to odgovorjamo samo to, da so socialisti, ko so stopili v vlado med drugimi zahtevami postavili volitve med prve. Če je bil Pribečević nasprotnik volitev, bi jih bil moral kljub temu v kratkem izvesti, ker je to vendar ena najnujnejših stvari, ki jo socialisti zahtevajo, in sicer glavno zaradi tega, da preneha ostudni boj, ki so ga pričele nekatere stranke in pa da narod pride do legalnega zastopstva v parlamentu. Poštenega političarja mora biti sram nizkega nivoja, v katerem se gibljejo danes »veliki« političarji in razni rešitelji naroda. Laž in obrekovanje, sumničenje, to je — korist naroda, ljudstva. Oblika bola, mislimo, označuje tudi poštenost namena.

Temni načrti.

Klerikalna pesem se izpoje vsaka tako, da se glasi zadnji akord — vse za sedanjo kapitalistično družbo. Tako je bilo pred vojnjo, se očitne med vojno in tako je tudi sedaj. Po ukrepih dosedanje vlade bi se imele izvršiti v kratkem občinske volitve in potem volitve v državni zbor. Dajle je nameravala vlada absolutistično, ker bi s parlamentom ne mogla, izdati nekaj naredb proti oduštvu in glede gospodarskih razmer sploh. Vse to so slutili denarni močnejši, da so se zatekli v okrilje dosedanje opozicije, ker vedo, da jim bo ta kot zgodovinsko ugotovljena reakcijska skupina treh načelno različnih strank, a skoziinskozi kapitalističnih pomagala še dalje uganjati hazardno gospodarsko politiko v škodo delavstva in produkcije. Ti ljudje so došli zabavljali proti vsemu, kar se je zgodilo v prid delavstva in industrije in ko so sami sedeli v vladi, so molčali, niso nič delali, so uvedli celo svobodno trgovino, dasi le bilo očitno, da bo to največje zlo. In sedaj, če pridejo ti ljudje do vlade, če se jim res posreči, potem bomo doživeli tiho izro, zavlačevale se bodo volitve, krepil se bo buržoazijski element, in trpela bo delavska stvar.

Pridni žagarji — za stavo? Slav. občinstvo se vlnjudo vabi h g. Iv. Černetu, po domače Možina, Raddekega cesta št. 24, Ljubljana, katero si hoče ogledati tri mese, ki bodo žagali drva. Delali bodo od 6. zjutraj do 6. ure zvečer, opoldne bodo imeli eno aro odmoru. Za žagati imajo 16 voz hlodov iz trdega lesa, in sicer na 24 col. Ti moške močajo v treh dneh te hlode razžagati,

razcepiti in zložiti. Dobili bodo dobro hrano, plačo in nagrade K 2000. V teh treh dneh ne smejo izpregovoriti več kot 54 besed, ako izpregovorijo več besed, zapadejo K 1000. Ako bodo delali več kot tri dni, četrt ure čez določeni čas, zapadejo K 2000. Delalo se bo 17., 18. in 19. t. m.

Prošnja in poziv. Zbiram snov za 2. številko Šolskega lista. Do danes še nisem prejel niti enega doneska. Prosim vse tiste, ki so zmožni in res dobre volje, da mi blagovolijo čimprej poslati za 2. in 3. šolsko leto — za pomlad in poletje — primerno snov, ki je lahko zajeta iz domače ali tuje književnosti. — Ludovik Černež, Celje.

Poljski vicekonzulat v Ljubljani pozivlja tem potom vse poljske državljane, ki stanujejo na področju deželne vlade v Ljubljani, da se zglasijo do 1. marca t. l. pismeno ali osebno pri gori omenjenem vicekonzulatu v Ljubljani, hotel »Union« soba št. 2. V zglasnici ima biti navedeno: 1. Ime in priimek državljan; 2. kraj in čas rojstva; 3. veroizpoved; 4. poklic; 5. stalno bivališče; 6. stan in 7. dokumenti, ki dokazujejo pripadnost k poljski državi. Državljanom, kateri se bodo zglasili, bo vicekonzulat na zahtevo proti plačilu predpisane svote izdal potrdilo vpisane v register poljskih državljanov. Opozorja se interese stranke, da vzame poljski vicekonzulat v svoje varstvo in pravno obrambo samo one, kateri zadostijo temu pozivu. Poljski vicekonzulat v Ljubljani.

Oblačilnica za Slovenijo v Ljubljani bo do preklica vsako sredo in četrtek odprta samo za nameščenice javnih uradov v Ljubljani. Na to opozorjamo vse občinstvo, posebno one z dežele, da ne bo imelo nepotrebnih potov in pa stroškov.

Doktorjem prava je bil na zagrebški univerzi promoviran 14. t. m. g. Vinko Vrhunec, sin tukajšnjega policijskega nadzornika Simona Vrhunca. Častitamo!

Poboj. V nedeljo večer je prišlo v neki gostilni pri Laverici do silnega tepeža med kmetijskimi fanti, v katerem je bil zaklan fant Lovro Vokal, 31 let star z Hauptmance.

Zasadena žepna tatrica. Iz Celja nam javljajo: Na kolodvoru so 13. t. m. zasadi predzno žepno tatrico pri kateri so našli 37 vitrihov in 40 tisoč kron denarja.

Razgrajči. V soboto so neznani razgrajči vzeli izpred Narodnega doma avtomobil, last mehanika Škafarja. Vozili so se okrog, pa so zadeli ob kandelaber tako, da so prednje kolo in pero razbili. Razgrajči so intenzivni pijanci. Na neki zabavi je prišlo med udeležniki do pravega poboja.

Kdor ve izmed vračajočih se vojakov iz Rusije o Viktorju Kolenc, ki se pogreša od decembra 1914. in je služil pri bivšem 17. pp., 2. stotnja, naj blagovoljotipovračilu stroškov pismeno sporočiti njegovi ženi Amaliji Kolenc, Kisevec, p. Loke pri Zagorju ob Savi.

300 K nagrade. Dijamantni uhan z 9 dijamanti se je izgubil. Naiditelj naj ga izroči ljubljanskemu policijskemu ravnatelstvu, kjer dobi 300 kron nagrade. Pred nakupom dotičnega uhana se svari!

Skladiščni mojstri juž. železnice za Slovenijo prirede dne 22. t. m. v hotelu »Južni kolodvor« v Ljubljani ob 8. uri zjutraj sestanke. Skladiščni mojstri, oziroma sklad, pazniki se prijazno vabijo. — Odsek.

Kultura.

Iz gledališke pisarne. Zaradi obolenosti več članov se repertoar v dramskem gledališču v sledeče izpremeni: V ponedeljek, dne 16. februarja se uprizaro mesto »Brezdno« za D abonement. »Kristalni grad« za isti abonement, v torek, dne 17. februarja mesto Protekcija. »Nočni čuvaj« izven abonementa ob 3. uri popoldne.

Iz zidališke pisarne. Repertoar spremenjen. Opera 17. februarja, torek, »Netopir«. Abon. A. 18. februarja, sredo, »Mignone«. Abon. C/34. — Drama 17. februarja, torek, »Nočni čuvaj«. Izven abon. ob 3. uri popoldne. 18. februarja, sredo, »Kristalni grad«. Abon. B/34.

ROK ZA PODPISOVANJE DELEŽEV ZA »LJUDSKO TISKARNO«, D. D. V LJUBLJANI.

poteče že sredi februarja. Priglasilo se le že mnogo deležnikov, vendar poorešamo še marsikoga. Delež znaša 200 K. Prijave sprejema Splošno kreditno društvo, Ljubljana, Aleksandrova ulica. Na nože tedaj!

Iz stranke.

Shod za Trnovo-Krakovo, ki je bil nameravan dne 22. t. m., se mora odložiti za pozneje, ker se ta dan vrše druge neodložljive strankine prireditve.

Osrednje društvo oblačilne stroke za Slovenijo v Ljubljani sklicuje svoj I. redni občni zbor, ki se bo vršil v nedeljo 22. t. m. ob 8. uri dop. v dvorani Krekov trg 10/I. (hiša Impex. — Dnevni red: 1. Poročilo načelnika, tajnika, blagajnika in nadzorstva; 2. volitev odbora; 3. ujednjenje; 4. sprememba pravilnika; 5. razno. — Vabljeni so razen delegatov tudi člani ljubljanske podružnice.

Občni zbor kovinarjev, podružnice »Jesenice« se bo vršil v nedeljo, dne 22. t. m. ob 3. uri pop. v salonu pri »Jelenu«. Vsi na shod.

Vič-Glince. Diskusijski večer se vrši pri g. Kramarju v sredo, dne 18. t. m. ob 7. uri zvečer. Dnevni red je važen.

Odb. seja in zaupnikov ljubljanske podružnice »Svoboda« se bo vršila v četrtek, dne 19. t. m. ob pol 8. uri zvečer v društvenih prostorih, Šelenburgova ulica 6. II. nadstropje. Vsled važnosti dnevnega reda polnoštevila udeležba dolžnost.

Politična šola v Trbovljah se bo vršila v sredo, dne 18. t. m. ob 4. uri popoldne.

Politična šola v Zagorju se bo vršila v petek, dne 20. t. m. ob 4. uri popoldne.

Udeleženci stenografskega kurza na učiteljski pozivljajo vse one, ki so se svoječasnno prilavili, da se sigurno zglasijo v četrtek, dne 19. t. m. ob 19. uri v učilni sobi na učiteljsku. Resljeva cesta.

Pevski zbor »Svoboda« v Sp. Šiški, sklicuje dne 18. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Celarcu odborovo sejo, na katero vabi tudi vse druge pevce in ljubljanske odbornike pevskega zbora. — Odbor.

Sodrugom iz Trbovli. Krajevna politična organizacija JSDS v Trbovljah sklicuje na dan 22. februarja t. l. ob 9. uri popoldne v »Delavskem domu« svoj redni občni zbor z naslednjim dnevnim redom: 1. Poročilo načelnika. 2. Poročilo tajništva. 3. Poročilo blagajnika. 4. Poročilo o občinskih volitvah. 5. Volitev novega odbora. — Občni zbor se je vsled sklicanega protestnega zborovanja preložil. — Odbor.

Najnovejša poročila.

ODLOČEN NASTOP WILSONA V JADRANSKEM VPRAŠANJU.

LDU. Trst, 16. Snočni »Piccolo« priobčuje dopis iz Londona, da je Nitti na londonski konferenci dne 13. t. m. izjavil, da se lahko svobodno razpravlja o jadranskem vprašanju, on pa ostala pri pariškem kompromisu ali pri londonskem paktu. On pri tej priliki ni skrival težkoč izvedbe londonskega dogovora, toda je opozarjal, da bo dal Dalmaciji naširša avtonomijo v vsakem oziru. Suvereniteta Italije bi bila reprezentirana le po italijanskem guvernerju, na podoben način kakor v kolonijah. Ta izjava je iznenadila Milleranda in Lloyd Georgeja, ki sta sklenila, da se o tej stvari pozneje razpravlja. Hkrati je bilo sklenjeno, da se mora to priobčiti jugoslovanskemu ministru za zunanje posle dr. Trumbiću, ki ima vsa pooblaščenja za rešitev jadranskega vprašanja. Ponoči pa se je zgodilo nekaj, kar je popolnoma izpremenilo položaj tega vprašanja. Vmes je posegel predsednik Wilson. Kakor doznavamo iz dobro poučenih krogov, je Wilson brzojavil v Pariz, da ne more odobriti niti partiškega kompromisa, niti londonskega dogovora, temveč da vstrla pri tem, da se ima v polnem obsegu izvršiti ameriški načrt. Ako bi zavezniški ministrski predsedniki tega ne sprejeli, zapuste ameriški zastopniki Pariz in prepuste zavezniške svoji usodi. Dopisnik nadaljuje, da se je v dosedanjih pogajanjih glede jadranskega vprašanja zagrešila velika napaka, ki obstoji v tem, da se ni računalo z Ameriko. Potem ko je prišla ta vest iz Amerike, je Nitti živahno nadaljeval razgovore z Lloyd Georgejem in Millerandom, katerih predmet je tvoril nastop Amerike. Ko so Nitti po konferenci vprašali, ali je možno iti preko Amerike, je izjavil, da je to izključeno, in sicer z ozirom na gospodarsko in finančno stanje Italije. Amerika ima napram zaveznikom nož v rokah in njen odstop s konference bi vplival usodno na vse zavezniške. Amerika molči, toda v od-

ločilnih momentih javlja, da se vsi uspehi mirovne konference uničijo, ako bi njenih besed ne uvaževali. Zato naj se nihče ne uda lažljim, ki jih more razgnati najmanjši veter.

ŽELEZNICA ŠT. JANŽ—SEVNICA DOVOLJENA.

LDU. Belgrad, 16. Ministrstvo za javna dela je odobrilo kredit za trasiranje in podaljšanje železnice iz Šent Janža na Dolenjskem do Sevnice. Ta železnica je velike važnosti, ker je Šent Janž središče velikih rudnikov, od katerih nekateri že obratujejo, drugi pa bodo šele eksploatirani.

IZVOZ RUDNINSKIH IZDELKOV.

LDU. Belgrad, 16. Ministrstvo za prehrano je odredilo, da morejo dovoljenja za izvoz rudninskih izdelkov izdajati tudi njegovi odseki v Ljubljani, Zagrebu, Sarajevu, Novemu Sadu in Splitu, toda le do količine enega vagona.

POLOŽAJ V SIBIRIJI.

LDU. Moskva, 16. (DunKU-Brezžično). Z vzhodne fronte se javlja: V Vladivostoku, Nikolsku in Blagovješčensku je izbruhnila revolucija. Ustanovila se je začasna revolucionarna vlada, ki je vzela oblast v svoje roke. Ta vlada je nasprotnica vsakeršne intervencije in želi skleniti zvezo s sovjetsko Rusijo. Vsa obala Tihega oceana je v rokah revolucionarjev. Glavna sila revolucionarnih čet koraka proti Sabarovsku (Sabarovsku op. LDU), kjer se nahaja točasno sedež protirevolucionarne vlade.

STAVKA V AMSTERDAMU IN ROTTERDAMU.

LDU. Amsterdam, 15. (DunKU.) V tukajšnjem in v rotterdamskem pristanšču je proglašena splošna stavka prometnih delavcev.

Iz Slovenije.

Jesenice.

»Večerni list« št. 31. je priobčil notico z Jesenic, iz katere odseva pristna klerikalna lažljivost. Piše namreč: »Dne 8. t. m. je bil na Jesenicah v Delavskem domu shod, na katerega je prišlo tudi več socialdemokratov. Govorili so Fr. Orehek, Iv. Gostinčar iz Ljubljane in socialni demokrat Košir. « Dalje piše: Mnogo smeha so vzbudila izvajanja sodruga Koširja, ki je med drugim rekel, da so socialisti odločni nasprotniki nepravični izmenjavi kron, da so tudi za žensko volilno pravico, da pa je načrt za občinski volilni red napravila ljubljanska vlada. Zelo nezadovoljen pa je s socialističnimi ministri. »Ubogi revčki« jih je nazval, ter je zatrdil, da bodo odstopili, ker niso tako delali, kakor so obljubili. Objektiven čitatelj, ki je bil na omenjenem shodu navzoč, se je s tem prav lahko prepričal, kake podlež laži pri naša ta klerikalna »Večerna sova«. Da pa bo stvar še bolj jasna, ponavljamo na tem mestu izjave našega sodruga. Glede izmenjave kron je izjavil, da smo bili mi socialisti prvi, ki smo zahtevali izmenjavo al pari, za žensko volilno pravico pa se zavzemamo že od nekdaj, ker stoji to v našem programu. Kar se tiče volilnega reda za občine, je sodrugi omenil, da ga je izdelal predsednik deželne vlade, g. dr. Žerjav. Njegov načrt pa da še ni bil končnoveljavjen. Glede prehrane je sodr. Košir omenil, da je vzrok druginje iskati predvsem v svoječasnem ministerovanju dr. Korosca, ker je ta vpeljal svobodno trgovino in s tem pospešil in ukoreninil svobodno verižništvo. Na to izjavo so klerikalci molčali kot grob. Kar piše »Večerni List« o »ubogih revčkih«, glede njih odstopa in obljub, je grda laž. Res je marveč, da je sodr. Košir glede sodelovanja naših sodrugov v ministrstvih bil mnenja, in kar je tudi res, da tvorijo napram 18 drugim buržoaznim ministrom znatno manjšino. Na medklic: »Zakaj jih pa imate v vladi«, pa je sodr. K. odgovoril: Naši sodrugji so šli v vlado, svesti si, da pribore v prid ljudstva potom sodelovanja in podanih garancij od strani demokratske zalednice marsikatero odredbo, in z odločnostjo, da v nasprotnem slučaju takoj odstopijo. V tem slučaju bodo reakcionarni klerikalci zopet lahko sedli na ministrske stolčke, za katerimi že kar narijo po »Večerni posodi« in po »Slovincu«. To je torej resnica. Glede odgovora g. Gostinčarja je omeniti še to, da naš sodrug ni dobil več besede, ker je predsednik shod kratkoma zaključil, ne da bi bil vprašan, če želi še kdo besede. Klerikalci naj si torej sami ogledajo svoj dvojni obraz, brezobraznost in korupcijo, kako nastopajo na shodih.

kako so delali med vojno in za čas svojega vladanja v Belgradu! Naša stranka je pošena in se upa pokazati svoj obraz, klerikalna pa je tabor lažljivcev in tercijskih hinavcev. Toliko naj zadostuje! Delavstvo se bo pa lažnjivcev že od daleč izogibalo in ob občinskih volitvah na Jesenicah tudi pokazalo, da hoče svojo socialistično občino!

Dne 30. januarja sta se vršila pri nas dva kovinarska shoda, eden dopoldan, drugi popoldan. Na obeh shodih je poročal sodr. Mihevc, ki je poročal o pogajanjih, ki so se vršila dne 15. januarja v Ljubljani pri deželni vladi. Shod je sklenil ostro resolucijo na deželno vlado, ki namenoma zavlačuje rešitev delavskih zahtev, ki so več kot opravičene. Na obeh shodih se je razvila živahna debata in prišel je do izraza oster protest proti vedno naraščajoči dragini.

Javornik.

Dne 31. januarja se je vršil v Žumrovi gostilni javen kovinarski shod. Poročal je sodrug Mihevc o pogajanjih glede delavskih zahtev pri ljubljanski deželni vladi. Na shodu je prišlo do burnih protestov zaradi zavlačevanja rešitve delavskih zahtev. Govorili so še ss. Povše i. drugi.

Dobrava.

Dne 31. januarja se je vršil pri nas shod, na katerem je bilo vse delavstvo, ki je zaposleno v tovarni elektrodelavnice. Na shodu je poročal sodrug Mihevc, ki je obširno naglašal potrebo strokovnih organizacij. S krepkimi besedami je končno predsednik sodrug Jakopič vzpodbujal delavce na delovanje za delavske organizacije. Končno je sprejel shod naslednjo resolucijo: Ker je bilo delavstvo radi nove izdane volilne pravice za 50% prikrajšano, zato proti tej naredbi najostreje protestira in zahteva pravičen volilni red za oba spola od 21. leta naprej. Delavstvo protestira proti ureditvi valuta 1:4 in zahteva najenergičnejše zamenjavo dinarjev al pari 1:1. Zgoraj imenovana izmenjava bi bila le v škodo delavstvu. Zlasti tudi protestira delavstvo proti zadržanju izvoznic za elektrode, ki se izdelujejo v naši tovarni v množini, da jih nam preostaja za izvoz približno 8000 ton. Ker slavna kraljeva vlada v Belgradu vedno zadržuje izvoznice oz. ne dovoljuje izvoza, ne more tovarna v popolnem obsegu producirati in je zaradi tega industrija te stroke jako prikrajšana, delavstvo pa prisiljeno delati druga neproduktivna dela. Tudi bi bila v slučaju, da slav. kraljeva vlada ne dovoli izvoznice, tovarna prisiljena večje število delavstva odpušiti in bi se s tem delavstvo postavilo v še bednejši položaj. Delavstvo protestira že vnaprej proti vsakršni gonji proti našemu vodji tovarne inž. Karlu Beckerju (kakor slučaj žične tovarne v Bištrici), ker bi bila brez omenjenega inženierja naša industrija mrtva, ker je ta edini strokovnjak elektrodelne industrije v Sloveniji. To naj vzame deželna vlada oziroma centralna vlada v Belgradu na znanje. Sodrug Mihevc naproša shod, da to resolucijo izroči na pristojnem mestu. — Podpisli.

Šmarino pri Litli.

Črna internacionala je začela, sluteč, da se bližajo volitve s polno paro hujskati ljudstvo proti socializmu. Klerikalci trošijo med ljudi grde izmišljotine, češ socialisti bodo, če zmagovali, pobili vse duhovnike in porušili bodo vse cerkve. Res grozen strah morajo imeti klerikalci pred socialisti, da gobežda take neumnosti, ne morda iz skrbi za vero, pač pa za svoje nenastitne bisage. Da bi volitve za klerikalce ugodnejše izpadle, so tudi naši krščanski »človekoljubneži« začeli manipulirati s pšenico in koruzo, da si z njo kupijo glasov pri volitvah. Med vojno seveda pšenice in koruze ljudem niso ponujali, ker so imeli takrat še tako moč v svojih rokah, da so kmetom izvabili celo na tisoče in tisoče za volna posojila in pošiljali kmetijske sirove na fronto, da so jih pobijali. In gospod dekan je za svoje požrtvovalno delo dobil celo križec za civilne zaslugi! Nikakor tudi še nismo pozabili časov, kako so se razdeljevale podmore! Sedaj si klerikalci umivajo roke, ali umiti si jih ne bodo mogli nikdar, ker so preveč umazane. Uverjeni so lahko, da bo ljudstvo pri volitvah z njimi pošteno obračunalo!

Pristopajte k izobraževalni organizaciji »Svoboda«.

Knjžnica dnevnika „NAPREJ“.
Času primerno čtivo kupujte, čitajte, razširjajte
BROŠURE:
Temelina načela socialne demokracije (Erfurtski program).
Spisal Karel Kautsky.
I. Kdo uničuje proizvajanje v mar-tem? Cena 30 vin.
II. Proletariat. Cena 30 vin.
III. Kapitalistični razred. Cena 80 v.
IV. Država prihodnosti. Cena 40 vin.
Propagandni spisi:
Narodno vprašanje in Slovenci. Ce-
na 10 vin.

Voina in socialna demokracija. Ce-
na 30 vin.
V dobi klerikalizma. Cena 40 vin.
O konsumnih družtvih. Njih pomen in
važnost za delavsko ljudstvo. Ce-
na 20 vin.
Primož Trubar in slovensko ljudstvo.
Cena 80 vin.
Prvi majnik 1918. Cena 1 K.
Vun z enako volilno pravico! Proč s
carino na živila. Cena 40 vin.
Zvišanje duhovniških plač. Cna 10 v.
Tajnosti španske inkvizicije. II., III.
in IV. zvezek. Vsak zvezek po
10 vin.
Krst sv. Vladimira. Cena 50 vin.
Katoliško svetovno naziranje in svo-
bodna znanost. Cena 70 vin.

Socializem in moderna veda. Cena
1 K 20 vin.
Strahovi. Cena 30 vin.
Cerkvene pristofbine ali štolnina.
Cena 30 vin.
Razprave VII. rednega zbora jugosl.
soc. dem. stranke iz l. 1909. Cena
60 vin.
Razprave X. rednega zbora jugosl.
soc. dem. stranke iz l. 1917. Cena
1 K 50 vin.
Koliko pritiče družinam v poklicanih?
Cena 20 vin.
Delavske razglednice. 2 vrsti. Cena
20 vin.
Majniške razglednice. Serija po 1 K.

Pripovedni in znanstveni spisi:
Lurška pravljica. Cena 40 vin.
Francika in drugo. Spisal Etbin Kri-
stan. Cena 50 vin.
Dr. Janez Bleiweis in njegova doba.
Cena 1 K.
Primož Trubar in naša reformacija.
Cena 50 vin.
Pot k socializmu. Dr. Oto Bauer.
Cena 2 K.
Pod spovednim pečatom. II. del. Ce-
na 2 K.
Šezke pesmi Bezruč-Albrecht. Ce-
na 7 K.
Demokracija, letnik 1918, nepopoln
I. zvezek à 1 K, drugi letniki po
10 kron.

Pogled v novi svet. Cena 60 vin.
Demokratizem in ženstvo. Cena 60 v.
Naši zapiski. Nekaj letnikov nepo-
polnih. Posamezna številka 50 vin.
Pri vseh teh brošurah so cene višje
za 30%.
Sodruzi, sodružice! Naročajte
zgornje knjižice naravnost ali po do-
pislnci pri upravi „Napreja“. Ljub-
ljana. Frančiškanska ulica štev. 6.
I. nadstropje. — Vse podružnice
„Svobode“ opozarjamo, da skrbje
marljivo za razširjanje zgoraj naved-
nenih brošur.
Izdajatelj Ivan Mlinar.
Odgovorni urednik: Rudolf Golouh.
Tisk „Učit. tiskarne“ v Ljubljani.

Cigarettni papir
sledede vrste:
Golub, Club, Abadie, Samum
priporoča na debelo:
„Uranus Papirnica“
Ljubljana, Mesni trg štev. 11.

I. jugoslov. zlatarska delavnica
A. Fuchs, Ljubljana,
Selenburgova ulica št. 6.
Kupujem staro zlato, srebro,
kakor tudi briljante, demante
po najvišjih dnevnih cenah. Pri-
poročam veliko zalogo zlatnine,
srebrnine, ur, briljantov itd. Po-
pravila in nova dela se šujejo
v lastni delavnici točno in
solidno.

Iščemo 4-6 mizarških pomočnikov;
reflektiramo le na prvovrstne moči. Pri-
jave pri tvrdki Bareis in Votava, Karlovac.
Dober šivalni stroj „Singer“ in spalnica
se kupi. Ponudbe pod „Napreja“ upravi
237
Kupijo se dvokolesa rabljena ali tudi
pokvarjena šivalni in pisalni
stroji, motorji ter avtomobili. F. Bajel,
trgovina z raznimi stroji, Ljubljana, Stari
trg št. 28.

F. & A. Uher, Ljubljana
špedicijsko in komisijsko podjetje
Selenburgova ulica št. 4.
Veletgovina
s premogom, drvni, šoto in
raznim kurilnim materijalom.
Na debelo: Ljubl. gl. kolodvor.
Na drobno: Selenburg. ul. 12.
Zmerne cene!

LIJUBLJANA
Rimska c. 19
naznanja, da
še vedno
dela s prist-
nim blagom.
Izvršitev
točna.
Zmerne cene
za vsa izvršena dela
javnim dve leti.

Kupi se
kompletna žaga
nova ali rabljena za električni
pogon (Vollgatter 30" velik, Ho-
belmaschine, Kreis-in-Bandsäge).
Natančne ponudbe javiti na:
Delniška družba Celje,
Hotel Europa. 212

Zahvala.
Po večletnem poslovanju kot restavrater na gl.
kolodvoru v Ljubljani, poslavljam se z današnjim
dnem od dragih mi gostov, prijateljev in znancev ter
se iskreno zahvaljujem za prijazno zaupanje. Pri od-
hodu iz Ljubljane kličem vsem „prisrčen živeli!“
V Ljubljani, dne 16. februarja 1920.
Z odličnim spoštovanjem **Stanislav Horak.**
Priporočilo.
Cenjenemu občinstvu iz Ljubljane ter vsem po-
tujočim vljudo naznanjam, da sem z današnjim dnem
prevzel restavracijo na gl. kolodvoru v Ljubljani.
Kot večletni kolodvorski restavrater v St. Petru
na Krasu mi bode možno — vsled večletne skušnje
— postrežati cenjene goste kar najbolje s pristno
pljačo in dobro kuhinjo.
Za obilni poset se priporoča z vsem spoštovanjem
Matija Dolničar, restavrater.
V Ljubljani, dne 16. februarja 1920.

Iščejo se
nadkurjači
in tovarn. zidar
prvovrstne
moči
za tovarno v BOSNI.
Ponudbe s prepisi spri-
čeval in željeno plačo
na upravo Naprej pod
„Z. D. 294.“ 154

Zobozdravnik
M. U. dr. Zv. Janežič
se je nastanil na Bledu.
Ordinira od 9. do 12. ure.

Pav. Jemc, krojaški mojster
Spodnja Siška št. 22
priporoča svojo delavnico za iz-
delovanje oblek za gospode po
meri. Ima prvovrstne moči.
Točna postrežba in zmerne cene.

Brzjavka!
Kdo plača najvišjo ceno za star
baker? Samo 230
„Kupferweiss“
Maribor, Soflin trg št. 1.
Zanesljivega

kočijaža
sprejme 244
Kolinska tovarna
v Ljubljani.

Dimnikarski obrt
na Koroškem
se takoj proda.
Naslov v upravi „NAPREJ“ pod
„Korotan“. 241
Sprejme se takoj 238
gospodinja,
boljša oseba, ki zna dobro ku-
hati, samostojno voditi celo
gospodinjstvo, oskrbovati mlado
deklico in dečka ter vsled celo-
dnevne zaposlenosti hišne gospo-
dinje v trgovini nadzirati sploh
vse hišne posle. — Ponudbe na
Josip Weiss, pekar, Karlovac.

Ljudska tiskarna Maribor
d. d. v Ljubljani
naznanja, da je kar najmoderneje opremljena in da
izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.
Izvršuje:
knjige, brošure, računske zaključke,
cenike, lepake, letake, vabila, trgov-
ske račune, razpredelnice, pisma in
zavitke, osmrtnice, posetnice itd. v
eni ali več barvah od najfinejše do
:: najpreprostejše vrste. ::
Vse lično in po zmernih cenah.
Konsumna društva, zavodi, organizacije, razna društva,
trgovci in obrtniki! Priporočamo Vam, da se trdno
oklenete te najbolj zmogljive tiskarne v Mariboru.
92

Kirurg dr. Mirko Černič
primarij občne javne bolnice v Mariboru,
bivši večletni operater na kirurški vsehčilski
kliniki prof. Hochenegga na Dunaju
ord. od pol 3 do 4 (razven nedelj in praznikov)
Maribor, Magdalenski trg 9-I.

Zajčje kože
od divjih in domačih kupuje po najvišjih cenah
Ivan Smlgovc, Soštanj,
izdelovalnica klobukov, zamenjava tudi
klobuke vseh vrst za kože.

Kostanjev les
kupi vsako množino
in plača najv. ceno
„DRAVA“
lesna trgovska in industrijska družba z. o. z. v Mariboru.

Vabilo na subskripcijo delnic
kolinske tov. kavnihi primesi, trgov. deln. podjetja.
Na podlagi sklepa rednega obnega zbora delničarjev z dne 27. oktobra 1919 in odobritve državne
uprave se zvišuje delniška glavica na K. 9.000.000 z izdajanjem 15.000 na ime se glasečih, polno in v goto-
vini plačanih delnic lit. B po K. 200 nom. na K. 12.000.000. Z ozirom na to si dovolj upravni svet
vabiti gospode delničarje na subskripcijo novih delnic ob sledečih pogojih:
1. Subskripcijski rok se začne 9. februarja in se konča 25. februarja 1920.
2. Na 3 delnice po K. 400 nom. pripadeta dve novi delnici, ki se glasi na K. 200; na 3 del-
nice po K. 200 nom. pripadeta jedna delnica, ki se glasi na K. 200. Gospodje delničarji, kateri se vde-
ležijo subskripcije, naj pri eni od subskripcijskih poslovalnic predložijo pri subskripciji s oje stare delnice
(brez kuponskih pol), ki se jim bodo po označbi o izvršeni subskripciji takoj vrnilo. Na zadnji strani
priglasitve je treba popisati številke predloženih delnic v aritmetičnem redu. Delnice iz zadnje emisije
(december 1919) imajo istotako pravico subskripcije se vdeležiti; za uveljavljanje subskripcijske pravi-
ce na te delnice je treba predložiti subskripcijsko potrdilo.
3. Subskripcijska cena za dosedanje delničarje je K. 800 in je v polnem znesku takoj pri sub-
skripciji plačljiva.
4. Nove delnice imajo delež na čistem dobičku začeti z dnem 1. januarja 1920.
5. Glede delnic, kateri bi iz razpoložnega števila ne bile subskribirane na podlagi vrednostne
pravice, si pridrži upravni svet dodatno odločitev.
6. Izkupček, dosežen nad nominalno ceno (ažlo) pripada rezervnemu fondu.
7. Subskripcijske poslovalnice so: Češka banka v Pragi, Živnostenska banka v Pragi, vse podruž-
nice teh bank, Občodni učni svet v Pragi (Marlanska 32) in blaginje vseh zavodov družbe.
V PRAGI, dne 9. februarja 1920.
Kolinska tovarna kavnihi primesi, trgovsko delniško podjetje.
Em. Placek l. r.
predsednik upravnega sveta.
Pripomba: V Ljubljani se subskribira pri blagajnici podružnice „Kolinske tovarne kavnihi pri-
mesi“. Znesek je treba pri subskripciji plačati v češki valuti, na kar se gospodje delničarji opozarjajo.

Ljubljanska kreditna banka
— Brzjavni naslov: Banka. — v Ljubljani. — Telefon štev. 261. —
Podružnice: V Splitu, Celovcu, Trstu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in
Borovljah ter bančna ekspozitura v Ptuj.
Rezervni fond okroglo
K 20.000.000.
Kupuje in prodaja vse vrste
vrednostnih papirjev, financira
trgovanje in dovoljuje
— vsakovrstne kredite. —
— Delniška glavica —
K 20.000.000.
Sprejema vloge na knji-
žice in tekoči račun proti
ugodnemu obrestovanju.